

เครื่องสำอางสำหรับผู้ชาย ใช้ของผู้หญิงได้หรือไม่?

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ พิทยานุกุล
ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจุบันจะพบว่ามีการโฆษณาขายเครื่องสำอางสำหรับผู้ชายมากขึ้น และผู้ชายจะเข้ารับบริการเสริมความงามตามร้านตกแต่งทรงผม ทำสีผม นวดหน้า ตูดสิวลีเซียน นวดตัวรวมทั้งการทำ 'สปา' ทั้งหลายไม่น้อยหน้าผู้หญิง ความจริงผู้ชายก็มีสิทธิมีผิวสะอาด ผิวสวย และชะลอแก่เช่นเดียวกับผู้หญิงในอดีตจนถึงปัจจุบัน ผลิตภัณฑ์ดูแลผิวตั้งแต่ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดผิวหน้า แชมพูสระผม ครีมนำรุงผิวทั้งหลายและอื่นๆ ทั้งหญิงและชายจะซื้อใช้กันได้ สินค้าเหล่านี้ไม่ควรจะมีเพศ เพราะพื้นฐานและลักษณะโครงสร้างของผิวหนังเหมือนกัน อาจแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด แต่ปัจจุบันเครื่องสำอางจะเพิ่มประเภทให้ผู้ชายเลือกซื้อ เป็นการเพิ่มช่องทางจำหน่ายสินค้าของผู้ผลิต เช่น ครีมนำหน้าสำหรับผู้ชาย ครีมนำหน้าสำหรับผู้ชาย ครีมนำหน้าสำหรับผู้ชาย แชมพูสระผมสำหรับผู้ชาย บทความฉบับนี้จึงอยากจะทำให้ความรู้เพิ่มเติมกับผู้บริโภคถึงความแตกต่างของผิวหนังระหว่างชายหญิงว่าต่างกันมากน้อยเพียงไร สามารถใช้ผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกันได้หรือไม่

สรีระของผิวหนัง: ความแตกต่างระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย

ผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างในทางสรีระวิทยาอันเนื่องมาจากพันธุกรรมและฮอร์โมนเพศ ผิวหนังก็เช่นกัน ผิวหนังของผู้หญิงจะบางละเอียดกว่าผู้ชายแต่จะมีชั้นไขมันใต้ผิวหนังหนากว่า ในขณะที่ผู้ชายจะมีชั้นผิวหนังหนากว่าผู้หญิงตลอดตั้งแต่ช่วงอายุ 5 ถึง 90 ปี ความหนาแน่นของคอลลาเจนของชั้นผิวหนังซึ่งมีคุณสมบัติช่วยให้ผิวหนังมีความยืดหยุ่นและเต่งตึงจะค่อยๆ บางลงเมื่ออายุมากขึ้น สำหรับผู้ชายจะโชคดีกว่าผู้หญิงตรงที่ คอลลาเจนในผู้ชายจะเสื่อมช้ากว่าจนถึงอายุ 90 ปี ในขณะที่คอลลาเจนในผู้หญิงจะเสื่อมอย่างรวดเร็วในช่วงวัยหมดประจำเดือนประมาณอายุ 45 ปีเป็นต้นไป ดังนั้นจึงไม่ต้องสงสัยว่าในวัยเดียวกัน ผู้หญิงจึงแก่เร็วกว่า ผิวหนังเหี่ยวเร็วกว่าผู้ชาย ฮอร์โมนเอสโตรเจนซึ่งเป็นฮอร์โมนเพศหญิงเมื่อลดน้อยลงในวัยทอง ทำให้ผิวหนังและผิวหนังแห้งเหี่ยวอย่างเห็นได้ชัด สำหรับคุณสมบัติของผิวหนังในการปกป้องความชุ่มชื้นของผิวหนังไม่มีความแตกต่างกันในชายและหญิง

สิ่งที่แตกต่างชัดเจนอีกประการหนึ่งคือ ผิวหนังผู้ชายจะมีไขมันหลังออกมาจากต่อมไขมันใต้ผิวหนังมากกว่า ทำให้ผิวหนังมันกว่าตั้งแต่วัยรุ่นจนถึงอายุประมาณ 69 ปี และเป็นเหตุให้ผิวหนังผู้ชายมีโอกาสเกิดสิวได้ง่ายกว่าและมากกว่าในผู้หญิง ในผู้หญิง ผิวหนังจะสูญเสียความชุ่มชื้นเนื่องจากการหลั่งของไขมันจากต่อมไขมันใต้ผิวหนังลดลงอย่างมีนัยสำคัญหลังหมดประจำเดือนในขณะที่วัยทองของผู้ชายผิวหนังยังอยู่ในสภาพดีแม้จะไม่เต่งตึงเท่าวัยหนุ่มแต่ก็ไม่เสื่อมอย่างรวดเร็วเช่นในผู้หญิง

ผลของฮอร์โมนเพศชาย ‘แอนโดรเจน’ต่อการเจริญเติบโตและการหลุดร่วงของเส้นผม จะพบว่าผู้ชายมักจะมีปัญหาผมร่วงผมบางอันเนื่องมาจากฮอร์โมนแอนโดรเจน ในขณะที่ผู้หญิงจะมีผมตกผมหนาอันเนื่องมาจากฮอร์โมนเอสโตรเจน

ความแตกต่างระหว่างเครื่องสำอางสำหรับผู้ชายและผู้หญิง

โครงสร้างหลักของผิวหนังมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงจะไม่แตกต่างกันแม้ว่าจะแตกต่างกันในรายละเอียดอันเนื่องมาจากพันธุกรรมทางเพศและฮอร์โมนเพศดังที่กล่าวไปข้างต้น องค์ประกอบในเครื่องสำอางสำหรับทำความสะอาดผิว แชมพูสระผม ครีมนำรุงผิว ครีมกันแดด ครีมลบเลือนริ้วรอยแห่งวัยซึ่งผสมสารคอลลาเจน วิตามินอี และอื่นๆ ก็ยังคงอยู่ในหลักการเดียวกัน เพื่อบำรุง ซ่อมแซม และปกป้องผิวหนัง ครีมโฟมล้างหน้าไม่ว่าจะสำหรับผู้หญิงหรือผู้ชาย ก็ต้องประกอบด้วยสารทำความสะอาด ดังนั้นหลักการตลาดในการประชาสัมพันธ์เครื่องสำอางสำหรับผู้ชายจึงมักเน้นหนักที่ภาพลักษณ์สินค้าความเป็นผู้ชาย เช่น กลิ่นน้ำหอมผู้ชาย ภาชนะบรรจุสีหนักแน่น และตรอกยี่ห้อคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ที่ ‘การแก้ไขจุดบกพร่อง’ (Corrective cosmetics) มากกว่าเครื่องสำอางทั่วไป เพื่อเป็นการดึงดูดขายของสินค้าแยกจากเครื่องสำอางผู้หญิง แต่ตามข้อเท็จจริงในสูตรตำรับและในหลักวิชาการแล้วไม่มีความแตกต่างสำหรับเครื่องสำอาง

โดยสรุปแล้ว ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางไม่ควรจะมีเพศ ควรจะใช้ได้ทั้งชายและหญิง ให้คุณประโยชน์เท่ากันในชายและหญิง ผู้ชายที่ดูแลผิวพรรณให้สะอาดตั้งแต่ผิวหนังจรดปลายเท้าได้ รวมถึงเสื้อผ้าที่สะอาดสะอาด ย่อมจะดูดีแน่นอนเมื่อเทียบกับผู้ชายที่ผิวหนังแลดูหยาบกร้าน ขาดการบำรุงหรือขาดการดูแล เป็นสิ่งที่ดีด้วยซ้ำไปที่ผู้ชายในยุคปัจจุบันจะหันมาเอาใจใส่ผิวพรรณร่างกายตนเองมากขึ้นกว่าในอดีต